Historic, archived document

Do not assume content reflects current scientific knowledge, policies, or practices.

C. V. RILEY.
422.51

Supplement

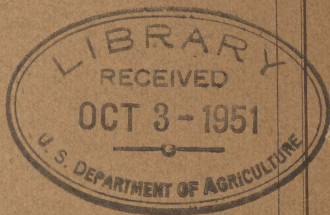
til

H. Siebke's Enumeratio Insectorum Norvegicorum,

Fasc. V, Pars I (Hymenoptera phytophaga & aculeata)

af

W. M. Schøyen

(Christiania Videnskabsselskabs Forhandlinger 1887. No. 5)

Christiania
I Commission hos Jacob Dybwad
A. W. Brøggers Bogtrykkeri
1887

422.51 Si 1 E fasc. 5 pt. 1 Cop. 1

Supplement

til

H. Siebke's Enumeratio Insectorum Norvegicorum,

Fasc. V, Pars I (Hymenoptera phytophaga & aculeata)

af

W. M. Schøyen

(Christiania Videnskabsselskabs Forhandlinger 1887. No. 5)

Christiania
I Commission hos Jacob Dybwad
A. W. Brøggers Bogtrykkeri
1887

JAN 20 1905

Supplement til H. Siebke's Enumeratio Insectorum Norvegicorum, Fasc. V, Pars I (Hymenoptera phytophaga & aculeata)

af

W. M. Schøyen.

(Fremlagt i den mathematisk-naturvidenskabelige Klasses Møde 4de Febr. 1887).

Siden Udgivelsen af Siebke's „Enumeratio Insectorum Norvegicorum, Fasc. V, Pars I“ (1880), indeholdende Fortegnelsen over de her i Landet kjendte Arter af *Hymenoptera phytophaga* og *aculeata*, har der af disse Insektafdelinger kun mere leilighedsvis været indsamlet et og andet. Efter imidlertid netop at have afsluttet Ordningen af Universitetsmusæets Materiale af indenlandske *Hymenoptera* af begge de nævnte Afdelinger ser jeg mig herved istand til at føie 52 for Faunaen nye Arter til de tidligere kjendte, — for største Delen Fund af ældre Datum, der enten har henstaaet ubestemte eller været forvexlede med andre, nærstaaende Arter. 7 i Siebke's Arbeide indtagne Arter (3 tilhørende *H. phytophaga* og 4 *H. aculeata*) udgaar derimod som indkomne i Faunaen ved Feiltagelse. I Forbindelse med de 7 i mine tidligere „Bemærkninger“ til nævnte Arbeide (Vid.-Selsk. Forh. for 1880. № 10) tilføiede Arter udgjør Antallet nu efter denne sidste Forøgelse: af *Hym. phytophaga* 216 og af *Hym. aculeata* 306 Arter, — et Antal, som selvfølgelig endnu i en meget væsentlig Grad vil kunne blive forøget gjennem fortsatte Undersøgelser. Navnlig er Phytophagernes Antal uforholdsmæssig lidet, en Følge af de store Vanskeligheder, der er

forbundet med Studiet af de talrige smaa og hinanden ofte skuffende lige Arter inden enkelte indviklede Slægter af denne Afdeling.

1. **Abia nigricornis**, Leach, Zool. Misc. III. 113. 1. — Bifida, Toms. Hym. Scand. I. 28. 2.

Et enkelt Exemplar fundet af mig ved Kristiania.

Anm. *Hylotoma cyanella*, Klug, anført i „Enumeratio“ V. p. 3 som fundet af Siebke paa Etterstad ved Kristiania, udgaar, da vedkommende Exemplar var *H. ciliaris*, L.

2. **Hylotoma violacea,** Fabr. Iter. Norv. 64. — *Coeruleipennis*, Retz. Gen. Spec. Ins. 72. 300. — Thoms. Hym. Sc. I 36. 3.

Fundet ved Kristiania i 2 Exemplarer af Siebke og Esmark.

3. **Lophyrus pallidus**, Klug, Berl. Mag. VI 34. 4. — Toms. Hym. Sc. I. 55. 3.

Et Hun-Exemplar fundet af mig paa Husbergøen ved Kristiania 13de Mai 1877.

Anm. *Nematus opacus*, Hartig (cfr. „Enumeratio“ V. p. 6) udgaar. Exemplaret i Siebke's Samling var en *Dolerus*.

4. **Nematus dochmocerus**, Toms. Hym. Sc. I. 93. 15.

Fundet af mig ved Kongsvold paa Dovrefjeld 24de Juli 1877.

5. **Athalia lugens**, Klug, Berl. Mag. VII. 129. 3. — Thoms. Hym. Sc. I. 174. 4.

Fundet ved Kristiania i 2 Exemplarer af Esmark.

6. **Emphytus ferruginosus,** Gmelin, Syst. Nat. I. vol. 5, 2667. 123. — Succinctus, Klug, Berl. Mag. VIII. 279. 193. — Toms. Hym. Sc. I. 188. 1.

Fundet af Siebke i Grue, Solør.

7. **Emphytus filiformis**, Klug, Berl. Mag. VIII. 285. 207. — Klugii, Thoms. Hym. Sc. I. 194. 10.

En Han fundet ved Kragerø af Skolebestyrer Ullmann.

8. **Blennocampa aterrima**, Klug, Berl. Mag. VIII. 81. 70. — Thoms. Hym. Sc. I. 205. 1.

Et Exemplar fra Tøienhaven i Esmark's Samling

9. **Eriocampa atratula**, Toms. Opusc. Ent. 287. 7. — Hym. Sc. I. 226. 7.

Fundet af Siebke i Tøienhaven 17de Juni 1851, samt af Esmark ved Frogner i vestre Aker 22de Mai 1849.

10. **Selandria annulitarsis**, Thoms. Opusc. Ent. 292. 6. — Hym. Sc. I. 240. 9.

Fundet af Siebke ved Grundset i Elverum.

11. **Pachyprotasis lævicollis**, Thoms. Hym. Sc. I. 249. 2.

En Han fundet af Esmark paa Tobiesens Løkke, Kristiania, 21de Juni 1849.

Anm. *Allantus marginellus*, Thoms. (cfr. „Enumeratio“ V. p. 20) maa være indtaget ved en Misforstaaelse, da den slet ikke fandtes hverken i Siebke's Samling eller blandt Universitetsmusæets øvrige Materiale.

12. **Synairema rubi**, Panz. Faun. Germ. Heft 91, Pl. XIV. — Thoms. Hym. Sc. I. 264. 1.

En Hun fundet ved Kragerø af Skolebestyrer Ullmann.

Anm. *Tenthredo moniliata*, Klug (cfr. „Enumeratio“ V. p. 23) er hidtil ikke fundet i Norge; i hvert Fald findes intet Exemplar af samme paa Universitetsmusæet.

13. **Dolerus annulipes**, Thoms. Hym. Sc. I. 280. 3.

Fundet af Esmark paa Helgøen i Mjøsen 19de Juli 1849, samt af Siebke i Odalen.

14. **Bombus scrimshiranus**, Kirby, Mon. Apum Angliæ II. 342 (♀). — Toms. Hym. Sc. II. 41. 21.

Udbredt over hele Landet; jeg har taget den i Randøsund og Øvrebø i Lister og Mandals Amt, ved Ogne paa Jæderen, i Søndmøre, Odalen, paa Dovrefjeld, i Saltdalen, Alten, Porsanger og Sydvaranger, hvorhos Schneider har fundet den i Strandebarm i Hardanger, i Maalselvdalen, paa Tromsøen etc. (De fra det arktiske Norge stammende Exemplarer er i „Enumeratio" V p. 30 feilagtig opførte under *B. hortorum*, L.)

15. **Andrena pratensis**, Nyl. Ap. bor. 211. 5. — Thoms. Hym. Sc. II. 82. 10.

Et Par, Han og Hun, taget af mig ved Lysaker.

16. **Andrena thoracica**, Fabr. Syst. Ent. 383. 31. — Thoms. Hym. Sc. II. 83. 11.

En Han fundet af Siebke ved Fredrikshald.

17. **Andrena proxima**, Kirby, Mon. Apum Angl. 146. 95. — Thoms. Hym. Sc. II. 99. 28.

En Hun fundet af mig ved Ogne paa Jæderen i Juli 1882.

Anm. *Andrena albofasciata*, Thoms. (cfr. „Enumeratio" V. 40. 24) udgaar. De saaledes bestemte Exemplarer i Siebke's Samling var *Halictus rubicundus*, Kirby).

Af *Panurgus ursinus*, Kirby (cfr. „Enumeratio" V. 40. ? 1) fandtes kun et svensk Exemplar i Siebke's Samling, hvorfor vel ogsaa denne Art rettest bør udgaa.

18. **Rhophites vulgaris**, Schenck. — Thoms. Hym. Sc. II. 120. 4.

Fundet i Krydsherred (Siebke) og ved Kristiania (Münster).

19. **Hylæus brevicornis**, Nyl. Ap. bor. Suppl. 95. — Thoms. Hym. Sc. II. 127. 5.

Fundet i Tøienhaven af Gartner Moe.

20. **Halictus nitidiusculus**, Kirby, Mon. Apum Angl. II. 64. 23. — Toms. Hym. Sc. II. 146. 13.

En Han fundet af Esmark ved Kristiania i 1848.

21. **Colletes cunicularia**, Lin. Fauna Sv. 1698. — Toms. Hym. Sc. II. 161. 1.

Ligeledes fundet af Esmark ved Kristiania i et enkelt Hun-Exemplar.

22. **Nomada jacobææ**, Panz. Faun. Germ. 72. 20. — Thoms. Hym. Sc. II. 173. 2.

Fundet i Gudbrandsdalen og i Tøienhaven af Gartner Moe.

23. **Nomada armata**, Herr. Schäff. Germ. Zeitschr. I. 279. 10. — Thoms. Hym. Sc. II. 199. 20.

Fundet af mig ved Mandal Sommeren 1882.

24. **Anthidium punctatum**, Latr. Ann. Mus. Hist. Nat. XIII. 217. — Toms. Hym. Sc. II. 219. 2.

2 Exemplarer fundne af Esmark ved Frogner i vestre Aker 1845 og 12te Juli 1854.

25. **Megachile curvicrus**, Thoms. Hym. Sc. II. 223. 3.

Fundet i Fron, Gudbrandsdalen, af Siebke; desuden fandtes i Esmark's Samling et Par ældre Exemplarer uden Lokalitetsangivelse.

26. **Megachile ligniseca**, Kirby, Mon. Apum Angl. II. 243. 44. — Thoms. Hym. Sc. II. 226. 6.

Hannen fundet paa Helgøen i Mjøsen af Esmark 20de August 1851.

27. **Osmia fulviventris**, Latr. Encycl. Method. VIII. 578. — Thoms. Hym. Sc. II. 238. 2.

Fundet flere Steder i det søndenfjeldske Norge: Kristiania

(Esmark, Münster), Helgøen i Mjøsen (Esmark), samt i Ringebo og Sel i Gudbrandsdalen (Siebke).

28. **Osmia bicolor**, Schranck, Ins. Austr. 806. — Toms. Hym. Sc. II. 250. 12.

Enkelte Exemplarer fundne ved Kristiania af Bergkandidat Münster og mig.

29. **Stelis octomaculata**, Smith, Zool. III. 1155. — Thoms. Hym. Sc. II. 268. 4.

Fundet af Siebke i Bækkelaget ved Kristiania 27de August 1846.

30. **Coelioxys elongata**, St. Farg. Hym. II. 522. 4. — Simplex, Nyl. Rev. Apum bor. 279. 6. — Thoms. Hym. Sc. II. 278. 6.

Flere Exemplarer fundne af Esmark paa Fjeldstuen ved Drammensveien 5te September 1844.

31. **Coelioxys mandibularis**, Nyl. Ap. bor. 252. 3. — Thoms. Hym. Sc. II. 279. 8.

Fundet ved Kristiania af Siebke, Moe og Münster, af sidstnævnte ogsaa ved Kongsvinger.

32. **Hoplomerus reniformis**, Wesm. Monogr. d. Odyn. Belg. 1. 1. — Thoms. Hym. Sc. III. 43. 1.

En Han fundet ved Nystuen 29de Juli 1869 (Siebke) og en Hun ved Næs Værk 24de Juni 1872 (Schneider).

33. **Ancistrocerus pictipes**, Thoms. Hym. Sc. III. 78. 10.

4 Exemplarer fundne ved Kristiania af Esmark.

34. **Smicromyrme rufipes**, Latr. Gen. Crust. et Ins. IV. 121. — Thoms. Hym. Sc. III. 108. 1.

Fundet af Siebke baade ved Kristiania og Fredrikshald, samt af Esmark ved Frogner i vestre Aker.

35. **Sapyga 5-punctata**, Fabr. Spec. Ins. 453. 14. — Thoms. Hym. Sc. III. 120. 2.

Flere Exemplarer ved Kristiania 1848—1853 (Esmark).

36. **Sapyga similis**, Fabr. Ent. Syst. 129. 18. — Thoms. Hym. Sc. III. 121. 3.

Et Par Hunner fundet af Esmark ved Kristiania og en enkelt do. af mig i Snaasen, nordre Trondhjems Amt, Juni 1884.

Anm. *Salius sanguinolentus*, Fabr. (cfr. „Enumeratio" V. 57) udgaar indtil videre; de saaledes bestemte Exemplarer i Siebke's Samling var *Epeolus variegatus*.

37. **Pogonius bifasciatus**, Fabr. Ent. Syst. Supp. 248. 16. — Thoms. Hym. Sc. III. 157. 1.

Fundet paa Helgøen i Mjøsen 17de August 1851 af Esmark.

38. **Pogonius intermedius**, Dbm. Hym. Eur. 454. 3. — Thoms. Hym. Sc. III. 159. 3.

Fundet i Gudbrandsdalen af Gartner Moe.

39. **Agenia albifrons**, Dbm. Hym. Eur. 455. 6. — Thoms. Hym. Sc. III. 162. 2.

En Han fundet ved Kristiania af Siebke.

40. **Miscus campestris**, Jur. Hym. 130. — Thoms. Hym. Sc. III. 173. 1.

Lærdal i Sogn (Esmark), Hønefos (Siebke), Kragerø (Ullmann) og Kristiania (Schneider).

41. **Pemphredon carinatus**, Thoms. Opusc. Ent. 236. 6. — Hym. Sc. III. 192. 7.

Et enkelt Exemplar fundet ved Kristiania af Esmark.

42. **Stigmus pendulus**, Panz. Fauna Germ. 86. 7. — Thoms. Hym. Sc. III. 201. 1.

Fundet ved Kristiania af Münster; ogsaa i Esmark's Samling fandtes et Exemplar, antagelig fra Kristiania.

43. **Spilomena troglodytes**, Wesm. Obs. II. 74. 2. — Toms. Hym. Sc. III. 203. 1.

Et Exemplar ved Frogner i vestre Aker 24de Juni 1849 (Esmark).

44. **Nitela spinolæ**, Latr. Gen. Crust. et Ins. IV. 77. — Thoms. Hym. Sc. III. 205. 1.

3 Exemplarer fundne paa Helgøen i Mjøsen August 1851 af Esmark.

45. **Nysson trimaculatus**, Rossi, Fauna Etrusca. Ed. Ill. II. 156. 892. — Thoms. Hym. Sc. III. 228. 3.

Fundet ved Arendal, Fredriksværn og Kristiania af Esmark og Siebke.

46. **Hoplisus laticinctus,** St. Farg. Ann. Soc. Ent. Fr. I. 66. 1. — Thoms. Hym. Sc. III. 235. 2.

Fundet ved Kristiania af Esmark og Siebke.

47. **Cerceris truncatula**, Dbm. Hym. Eur 210. 124. — Thoms. Hym. Sc. III. 246. 3.

Fundet ved Kristiania (Siebke, Moe), i Krydsherred (Siebke), paa Helgøen i Mjøsen (Esmark), samt i Randøsund ved Kristianssand (*ipse*).

48. **Cerceris 5-fasciata**, Rossi, Fauna Etr. Mant. I. 139. 307. — Thoms. Hym. Sc. 247. 4.

Fundet i Tøienhaven af Gartner Moe.

49. **Crabro gonager**, St. Farg. Ann. Soc. Ent. Fr. III. 785. 22. — Thoms. Hym. Sc. III. 269. 9.

Fundet ved Kristiania af Bergkandidat Münster.

50. **Crabro podagricus**, v. d. Lind. Obs. II. 60. 23. — Thoms. Hym. Sc. III. 270. 10.

Helgøen i Mjøsen (Esmark), Rendalen (Siebke), Kongsberg (Münster).

51. **Crabro palmarius**, Schreb. Naturf. 20 Stück 100. 6. — Thoms. Hym. Sc. III. 272. 12.

Et Exemplar (♂) fra Kristiania i Esmark's Samling.

52. **Holopyga ovata**, Dbm. Hym. Eur. II. 51. 28. — Thoms. Opusc. Ent. 104.

Et enkelt Exemplar fundet ved Kristiania af Münster.

Trykt 3 Mai 1887.

